

Szempontok

a külhoni szakmai oktatás megvalósulásának feltérképezéséhez

Az alábbi szempontsor a jelenleg folyó külhoni, felnőttképzés keretében folyó képzések jó gyakorlatainak egységes rendszerű feltérképezését szolgálja. A kitöltésnél kérjük, hogy a meglévő gyakorlat mellett a felmerülő nehézségeket, problémákat, és az azok megoldására, kezelésére megfogalmazott javaslatokat is írják le.

Amennyiben használnak bármilyen sablont, dokumentált eljárást, kérjük csatolják azt!

A külhoni szakképzésben érintett ország vagy régió (pl. Partium)	Kárpátalja
Hazai iskola neve és címe	Mátészalkai Szc Budai Nagy Antal, Kállay Rudolf, Déri Miksa és Gépészeti intézményei
Kapcsolattartás módja, gyakorisága	Jelenleg napi rendszerességgel a háború miatt
Együttműködő külhoni szervezet neve és címe	Egán Ede Szakképzési Centrum Beregszász, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola intézménye
Ágazatok, szakmák, részsakmák megnevezése	Jelenleg 8 ágazat 12 szakmájában oktatunk
A külhoni szakmai oktatásban résztvevők száma (fő); jogviszonya	A külhoni szakmai oktatást jelenleg csak lányoknak az együttműködő partner szervezi, kb. 30 fős létszámmal
A hazai szakmai oktatásban résztvevő külhoni magyar diákok száma (fő); jogviszonya	240 fő felnőttképzési jogviszonyban
A képzettek rendelkeznek-e magyar állampolgársággal? (igen/nem)	igen
Kapcsolattartó elérhetősége (név, e-mail, telefon)	Hazai: Rostás János kancellar@mateszc.hu 20-423-8347 Külhoni: Balogh János +36 30 223-8632 badi1972@gmail.com

1 Külhoni partnerek kiválasztása

Milyen szempontok alapján, és milyen módon történik, történt a külhoni partner kiválasztása, miért azzal az intézménnyel, szervezettel alakult ki együttműködés?

Kárpátalján több mint 100 éve nincs magyar nyelvű szakképzés, ezért felvettük a kapcsolatot a Beregszászi Főiskolával, hogy megteremtsük közösen a képzés alapjait. Az együttműködés már az NGM-es fenntartás alatt indult. A Kárpátaljai Magyar Főiskola a térség egyetlen hiteles magyar kapcsolatokkal és támogatással bíró intézménye, ezért vettük fel velük a kapcsolatot.

2 Képzési igények azonosítása

Hogyan történik a szakmai oktatás keretében oktatott ágazat, szakma, részsakma kiválasztása? (Pl. helyi munkaerőpiaci igények becsatornázása, a külhoni intézmény közvetlen igénye alapján stb.)

A térségben lévő oktatók és képzésszervezők jelzik a Főiskola felé az igényeket, a Mátészalkai SZC pedig tárgyév május 31.-ig a képzési lehetőségeket. A képzési helyszín kijelölésére az augusztus 25.-i jelentkezési határidő után kerül sor.

A képzési igények első sorban a jelentkezők részéről vannak megfogalmazva, de fellelhető néhány vállalkozói igény is, de ez elenyésző.

3 A képzésszervezés módja

Csak azt a részt kell kitölteni, amely jellemző!

- *A szakmai oktatás megszervezése milyen formában és pontosan hogyan történik?*

Háború-mentes időszakban az első éves tanulók egyik héten Magyarországon vannak, az itt kijelölt intézményünkben, míg a másodéves tanulók az Egán Ede SZC Nagydobronyi, Beregszászi és Tiszapéterfalvai iskoláiban. A kétéves képzési időszakot a hazai intézményeknél szakmai bizonyítvánnyal, míg a külhoni képzést tanúsítvánnyal zárják.

- *Ki a felelős a képzés megszervezésért?*

Minden esetben a képzést végző intézmény szervezi és felügyeli a képzést.

- *Magyarországi és/vagy külhoni oktatók tartják a képzést?*

Békeidőben itthon saját oktatók, külhonban ottani oktatók tartják a képzést.

- *Hogyan biztosítják az oktatók utazási és szállással kapcsolatos költségeit, illetve díjazásukat*

Optimális esetben az anyaországi intézmény kollégiumában elhelyezett tanulókat külföldi kollégiumi nevelők felügyelik. Utazási és szállásköltségük a tanulókéval együtt megoldott, díjazásukat az Egán Ede külföldi SZC biztosítja. A hazai képzésben – optimális esetben – nem alkalmazunk külföldi oktatót.

- *Hogyan biztosítják a képzésben résztvevők utazási és szállással kapcsolatos költségeit? (amennyiben releváns)*

BGA támogatásból autóbust vásároltunk a szállítási költségek optimalizálására, reaktiváltunk egy 130 férőhelyes kollégiumot, amely használaton kívül volt Mátészalkán.

A Nyírbátori kollégiumunk kihasználtságát is fejlesztettük a külföldi tanulók elhelyezésével. A települések közötti közlekedésre VOLÁN járatok állnak rendelkezésre, amelyhez bérletet biztosítunk. A hazautazáshoz pedig igény szerint buszt vagy minibust biztosítunk térítésmentesen. Az utazási és szállásköltségen kívül napi háromszori étkezést is biztosítunk a képzésben résztvevőknek.

- *Milyen módon és hol kerül sor a szakmai vizsga lebonyolítására?*

A szakmai vizsga minden esetben az anyaországi intézményben kerül lebonyolításra.

- *Kevert típusú képzések. A kevert (blended) típusú képzésekben szerepet kap az otthoni tanulás elismerése, illetve beszámítása és az azt támogató tutori vagy konzultációs tevékenység.*

Ebben a képzési formában a blended típusú formákat nem alkalmazzuk.

3.1 Kizárólag Magyarországon szervezett képzések

A háború miatt jelenleg csak Magyarországon vannak a képzések, csak néhány lány tanulónk utazik hetente a külföldi képzés helyszínére, de számuk elenyésző.

3.2 Kizárólag a külföldi intézményben megvalósított képzések

Nem releváns. Ezt a külföldi partner szervezi és finanszírozza.

3.3 Vegyes képzések

A vegyes képzések jellemzője, hogy a képzési idő egy része a célországban, másik része és a szakmai vizsga Magyarországon kerül lebonyolításra.

A háborút megelőző időszakban ezt a képzési módot alkalmaztuk.

3.4 Szakirányú oktatás megszervezésének módja

Amennyiben releváns, milyen módon és melyik országban szervezi meg a nyári szakmai gyakorlatot az intézmény?

Az egybefüggő szakmai gyakorlat megszervezése minden esetben az anyaországi képző intézmény feladata, amennyiben lehetséges duális partnernél, vagy tanműhelyben.

4 A külhoni képzések infrastrukturális és tárgyi feltételei

Hogyan biztosítja a képzést szervező, hogy a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott infrastrukturális feltételek rendelkezésre álljanak mind a szakmai oktatás, mind a szakmai vizsga során?

Milyen módon tudja biztosítani az intézmény, hogy a szakmai oktatáshoz szükséges alapanyagok rendelkezésre álljanak a gyakorlati oktatást biztosító szervezetnél?

Mivel a finanszírozási szempontok ebben a kérdésben az elsődlegesek, a szakmai oktatáshoz és vizsgákhoz szükséges minden infrastrukturális és humán feltételt a Centrum biztosítja a képzés után járó feladat-finanszírozásból, valamint a fenntartó által biztosított éves támogatásból, amely jelenleg 50 millió forint. Itt jegyzem meg, hogy a jelenlegi létszám mellett csak a napi étkezési költségünk több mint 500 ezer forint+ÁFA, így saját forrásokat is mozgósítunk a képzés zavartalan lebonyolítása érdekében.

Külön épületrészt bérlünk a technikusképzésben résztvevő külhoni tanulóknak, közel a képző intézményhez és kollégiumhoz. A külhoni tanulók duális partnerhez való közvetítése okmányok (TAJ, adószám, lakcím, stb.) hiányában nem megoldható.

5 Magyar nyelvű oktatási anyagok biztosítása

Hogyan biztosítják a képzésben résztvevők számára a magyar nyelvű tananyagokat? Szükséges-e olyan tananyagfejlesztés, amely speciálisan az adott országra jellemző (pl. szakmai nyelv oktatása a célország nyelvén)?

A hazai felnőttképzésben résztvevők eljárásrendjének megfelelően biztosítjuk a tananyagokat. A célország nyelvének oktatása a külhoni képzőhelyen történik, esetünkben nem releváns.

6 Kivel áll jogviszonyban az oktató?

A Mátészalkai Szakképzési Centrummal, közvetlen irányításuk pedig az adott intézményben történik.

6.1. Az oktatók, vállalati szakemberek felkészítése

Hogyan biztosítja az intézmény az oktatók, illetve a vállalati szakemberek felkészítését? Milyen témakörben készíti fel ezeket a szakembereket (pl. külhoni jogi környezet a hazai oktatóknak, képzési és kimeneti követelmények ismerete a külhoni oktatóknak stb.). Létezik-e mentori vagy szupervizori rendszer az oktatók szakmai munkájának támogatására?

6.2. Magyarországi oktatók, vállalati szakemberek felkészítése

Mivel hazai környezetben, hazai oktatók végzik a szakemberképzést, így a külhoni jogi környezet megismerése nem releváns. A szakmai továbbképzések pedig segítik a képzés minőségi javulását.

A minőségirányítási rendszer keretein belül kiemelt figyelmet fordítunk a határon túli (HT-s) tanulók előmenetelére.

6.3. Külhoni oktatók, vállalati szakemberek felkészítése

Nem releváns.

7. A külhoni képzések értékelése, fejlesztése

Alkalmaznak-e bármilyen értékelési vagy monitoring rendszert a külhoni képzések megvalósulásának nyomon követésére? Ha igen, kérjük, röviden ismertessék a folyamatot.

Nem releváns.

8. A külhoni szakmai oktatással kapcsolatos egyéb problémák, javaslatok

Kérjük, hogy amennyiben a fentiekén túl tapasztaltak olyan problémát, amelynek megoldása elengedhetetlen lenne a külhoni szakmai oktatás minőségi megvalósításához, röviden ismertessék azt a lehetséges megoldás leírásával.

Kárpátalja sok esetben nagy sajátos joggyakorlatok helyszíne, amelyhez szinte éves rendszerességgel kell alkalmazkodni. A két ország közötti politikai állóvíz nem segíti a végzettségek elismerésének folyamatát, a határon történő átkelések egyszerűsítését, a képzési szintek összehangolását.

A felnőttek szakmai oktatásába bevont kárpátaljai tanulók jelentős része nem rendelkezik TAJ és adószámmal, magyarországi lakcímmel, amely kockázati tényezőként is értékelhető, hiszen egészségügyi sürgősségi és alapellátásuk nem biztosított, egyéb dokumentumok hiányában pedig nem szerződés-képesek.